

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası
Takipçilerinin “Fikhî” Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Soru-Cevap

**Bir Kişinin Kafirken İşlemiş Olduğu Hayırlı Ameller Müslüman Olduğunda Sevap
Olarak Yazılır mı?**

Ustadhi Kamsokole'ye

Soru:

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh, Şeyhimiz (Allah size merhamet etsin) benim sorum şudur:

Bir kâfir Müslüman olduğunda onun tüm günahlarının silindiğini biliyoruz; peki kafirken işlemiş olduğu hayırlar ne olacak? Hakim İbn Hizam'dan rivayet edilen Rasul'ün kıssasının şerhi; Hizam şöyle dedi: Ey Allah'ın Rasulü! benim cahiliye (döneminde) sadaka, köle azat etme ve sıla-ı rahim gibi yaptığım bazı iyilikler vardı. Bunlar için bir sevap var mıdır? Bunun üzerine Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: **أَسَلَّمْتُ عَلَىٰ مَا سَلَفَتْ مِنْ خَيْرٍ** “**Sen, (Cahiliyede) yapmış olduğun hayırlar üzere Müslüman oldun.**” Bununla ilgili doğru anlayış nedir? Allah sizi hayırla mükâfatlandırсын.

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Siz, Buhari ve Müslim'in Sahihlerinde ve diğerlerinin Hakim İbn Hizam Radiyallahu Anh'dan rivayet edilen hadis-i şerif hakkında soruyorsunuz; Hizam dedi ki: Dedim ki: Ey Allah'ın Rasulü! Benim cahiliye (döneminde) sadaka, köle azat etme ve sıla-ı rahim gibi yaptığım bazı iyilikler vardı. Bunlar için bir sevap var mıdır? Bunun üzerine Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: **أَسَلَّمْتُ عَلَىٰ مَا سَلَفَتْ مِنْ خَيْرٍ** “**Sen, (Cahiliyede) yapmış olduğun hayırlar üzere Müslüman oldun.**”

İstediğiniz soru sözlerinizden anlaşılıyor ancak şu şekilde açıklamamışsınız: Bir kişinin kafirken işlemiş olduğu hayırlı ameller, İslam'a girse, güzel bir Müslüman olsa ve İslam üzere de ölse sevap olarak yazılır mı? Bunun cevabı şöyledir:

Birincisi: Bu mesele hakkında ilim ehli arasında ihtilaf hasıl olmuştur; şimdi size, Nevevi'nin Sahih-i Müslim'in şerhinde bu hadisi şerh ederken bahsettiği şeyleri aktaracağım; Rahimehullah meseleyi çok güzel bir şekilde ortaya koymuş:

[... Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in, **أَسَلَّمْتُ عَلَىٰ مَا سَلَفَتْ مِنْ خَيْرٍ** “**Sen, (Cahiliyede) yapmış olduğun hayırlar üzere Müslüman oldun.**” kavline gelince; bunun anlamında ihtilaf edilmiştir:

1- İmam Ebu Abdullah el-Mâzerî bunun zahirinin usulün gerektirdiği şeylere aykırı olduğunu söylemiştir; çünkü kâfirin (Allah'a) yaklaşması söz konusu değildir ve O'na itaatinden dolayı da sevap almaz; iman eden muadili gibi Allah'a yaklaşmış olmaz ama itaatkâr olması söz konusu olabilir; zira o, emre uygunluk bakımından itaat eden biridir ve bize göre itaat emre uymaktır; ancak o (Allah'a) yaklaşmış olmaz; çünkü yaklaşmanın şartlarından biri yaklaştığı kimseyi bilmiş olmasıdır; ama o bunu yaparken daha henüz kendisine Allahu Teala ile ilgili ilim ulaşmamıştır; şayet ilmin olduğuna karar verilirse, o zaman hadis birkaç yöne hamledilerek tevil edilir; birincisinin anlamı şöyle olur; sen güzel bir huy kazanmışsın, bu huyun sana İslam'da da faydası olur, bu alışkanlık senin için bir hazırlık olur ve hayır yapmana da yardımcı olur. İkinci anlamı şöyledir; bu şekilde güzel bir övgüyü

hak ettin ve bu, İslam'da da senin üzerinde kalmaya devam edecektir. Üçüncüsü; İslam'da yaptığı hesenatların artması ve daha önce yaptığı güzel fiillerinden dolayı sevabının çoğalması da uzak bir ihtimal değildir. Nitekim kâfir hakkında şöyle dediler; şayet bir hayır yaparsa (cehennemdeki) yükü (azabı) hafifleyebilir; dolayısıyla ecirlerini artırması pek olası değildir. Bu, el-Mâzerî Rahimehullah'ın son sözüdür.

2- Kadi İyaz Rahimehullah şöyle dedi; bunun manası hakkında şöyle denilir; daha önce hayırlı amellerinin bereketiyle Allahu Teala seni hidayete erdirdi; zira kim işinin başında bir hayır gösterirse bu, onun sonunun mutlu ve akıbetinin de güzel olacağına bir delildir. Bu, Kâdi'nin sözüdür...

3- İbn Battal ve diğer araştırmacılar hadisin zahiri hakkında şöyle dediler; şayet bir kâfir İslam'a girer ve Müslüman olarak ölürse, küfür halindeyken yapmış olduğu hayırlı işlerden dolayı ona sevap yazılır. Buna da Ebu Said el-Hudri'nin şöyle dediği hadisi delil getirdiler; Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **إِذَا أَسْلَمَ الْكَافِرُ فَحَسَنَ إِسْلَامُهُ كَتَبَ اللَّهُ تَعَالَى لَهُ كُلَّ حَسَنَةٍ زَلَفَهَا وَمَا عَنْهُ كُلَّ سَيِّئَةٍ زَلَفَهَا وَكَانَ عَمَلُهُ بَعْدَ الْحَسَنَةِ بَعْشَرَ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ وَالسَّيِّئَةُ بِمِثْلِهَا إِلَّا أَنْ يَتَجَاوَزَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى** **“Bir kâfir Müslüman olur da Müslümanlığını iyi yaparsa Allahu Teala daha önceki her iyiliği onun adına yazar ve önceki bütün günahlarını da siler. Bir iyiliğe on katından yedi yüz katına kadar sevap vardır. Kötülüğe ise kendi misli kadar günah vardır, ancak Allah Subhanehu ve Teala dilerse bundan da vazgeçer (bağışlar).”** Darekutni bunu, Malik'in garip hadisinde zikretmiştir... İbn Battal Rahimehullah hadisi zikrettikten sonra şöyle demiştir; Allahu Teala kuluna dilediği şekilde lütufta bulunur ve hiç kimse O'na itiraz edemez. Bunun tıpkı Hakim İbn Hizam'ın rivayet ettiği Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şu kavli gibi olduğunu söylemiştir: **“Sen, (Cahiliyede) yapmış olduğun hayırlar üzere Müslüman oldun.”** Allah daha iyisini bilir...] Nevevi'nin Müslim'in şerhinden aktarılanlar bitti.

İkincisi: İbn Battal'ın delil getirmiş olduğu hadise gelince; Sahih-i Buhari'de şu ilave yer almaktadır: (Malik şöyle dedi; Zeyd İbn Eslem bana, Ebu Said el-Hudri'nin Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'den şöyle derken işittim dediğini haber verdi: **إِذَا أَسْلَمَ الْعَبْدُ فَحَسَنَ إِسْلَامُهُ** **يُكَفِّرُ اللَّهُ عَنْهُ كُلَّ سَيِّئَةٍ كَانَ زَلَفَهَا وَكَانَ بَعْدَ ذَلِكَ الْقِصَاصُ الْحَسَنَةَ بَعْشَرَ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ وَالسَّيِّئَةُ بِمِثْلِهَا إِلَّا أَنْ يَتَجَاوَزَ اللَّهُ عَنْهَا** **“Kişi Müslüman olur da Müslümanlığını iyi yaparsa Allah onun daha önceki bütün günahlarını bağışlar. Bundan sonra (yaptıklarının) karşılığı söz konusudur: Bir iyiliğe on katından yedi yüz katına kadar sevap vardır. Kötülüğe ise kendi misli kadar günah vardır, ancak Allah dilerse bundan da vazgeçer (bağışlar).”**)

Umdetu'l-Kari'nin Sahih-i Buhari'nin şerhinde şöyle geçmektedir: (Hadisin hükmünün beyanı: Buhari bunu muallak olarak zikretmiş, kitabın herhangi bir yerinde bunu nakletmemiş ve Buhari, Malik'in zamanını idrak etmemiştir; böylece ta'lik olmuş ancak Câzim'in lafzıyla. Dolayısıyla o, sahihtir ve onda bir kusur yoktur. İbn Hazm şöyle demiştir: Sıhhatinde kusur vardır; çünkü o munkatıdır. Onun söylediği gibi değildir; çünkü başka yönlerden sahih olarak ulaşmıştır... Zira her munkatı kusurlu değildir. Dolayısıyla bu, istilaha göre munkatı olarak adlandırılabilir ancak sahih olması noktasında muttasıl hükmündedir; nitekim Ebu Zer el-Herevi onu, bazı versiyonlarda rivayet etmiştir; aynı şekilde Nesai, Ahmed İbn Mualla İbn Yezid'den, Safvan İbn Salih'ten, Velid İbn Müslim'den, Malik İbn Zed İbn Eslem'den rivayet etmiştir... Süfyan İbn Uyeyne, Zeyd İbn Eslem'den o da Ata'dan mürsel olarak rivayet etmiştir. Nitekim Malik, ondaki bağlantıyı ezberlemiştir; dolayısıyla o, Medine ehlinin hadisine herkesten daha çok hakimdir... El-Bezzar, Maliki'nin onu rivayette tek olduğunu söylemiştir. İbn Battal şöyle demiştir: Ebu Said'in hadisinin bir kısmını Buhari düşürmüştür; bu, Malik'in Muvatta'nın dışında rivayet ettiği meşhur bir hadistir ve metni şöyledir: (**إِذَا أَسْلَمَ الْكَافِرُ فَحَسَنَ إِسْلَامُهُ** **“Bir kâfir Müslüman olur da Müslümanlığını iyi yaparsa Allah daha önceki her iyiliği onun adına yazar ve önceki bütün günahlarını da siler.”**) geri kalan kısmını anlam olarak zikretmiştir.)

Üçüncüsü: Gördüğünüz üzere yukarıdaki hadiste geçen ziyade Buhari'nin hadisinde mevcut değildir ve ecir-mükâfat ve sevabı salih amele bağlayan ve birçok ayetin de salih ameli iman ile ilişkilendirdiği kesin nâsslarla çelişmektedir ki ayetlerden bazıları şunlardır:

“İman edip de salih amel işleyen kimseye gelince, onun için de en güzel bir karşılık vardır. Ve buyruğumuzdan, ona kolay olanını söyleyeceğiz.” [Kehf 88]

“Kendilerine ilim verilmiş olanlar ise şöyle dediler: Yazıklar olsun size! İman edip salih amel işleyenlere göre Allah’ın mükâfatı daha üstündür. Ona da ancak sabredenler kavuşabilir.” [Kasas 80]

“İman edip salih amel işleyenlere, içinden ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele!” [Bakara 25]

“İman edip salih amel işleyenlere gelince onlar da cennetlikler. Onlar orada devamlı kalırlar.” [Bakara 82]

“İman edip salih ameller işleyenler, namaz kılanlar ve zekât verenler var ya, onların mükâfatları Rableri katındadır.” [Bakara 277]

“İman edip salih amel işleyenlere gelince, Allah onların mükâfatlarını eksiksiz verecektir. Allah zalimleri sevmez.” [Al-İmran 57]

Bu ayetlerden, salih amellerin ecirlerinin-mükâfatlarının imandan önce değil imandan sonra olduğu gayet açıktır...

Dördüncüsü: Ben, (كتب الله له كل حسنة كان زلفها) **“Allah daha önceki her iyiliği onun adına yazar”**) şeklindeki bu ziyadenin reddedilmesini ve Buhari’nin yukarıda geçen şu hadisinin kabul edilmesini tercih ediyorum; (Malik şöyle dedi; Zeyd İbn Eslem bana, Ebu Said el-Hudri’nin Allah’ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem’den şöyle derken işittim dediğini haber verdi: إذا أسلم العبدُ فحسن إسلامه يُكفر الله عنه كل سيئة كان زلفها وكان يعد ذلك القصاص الحسنة بعشر أمثالها إلى سبع مائة) **“Kişi Müslüman olur da Müslümanlığını iyi yaparsa Allah onun daha önceki bütün günahlarını bağışlar. Bundan sonra (yaptıklarının) karşılığı söz konusudur: Bir iyiliğe on katından yedi yüz katına kadar sevap vardır. Kötülüğe ise kendi misli kadar günah vardır, ancak Allah dilerse bundan da vazgeçer (bağışlar).”**...

Yani araştırılan mesele, onun İslam’a girmeden önceki günahlarından sorumlu tutulmamasıdır. Diğer bir ifadeyle; yani Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in şu hadisinin uygulanmasıdır: **“İslam kendisinden öncekileri kaldırır.” [Ahmed ve et-Taberânî Amru İbn-ul Âss’tan rivayet etti] Dolayısıyla bu, Buhari’nin yukarıdaki şu hadisiyle örtüşmektedir: إذا أسلم العبدُ فحسن إسلامه يُكفر الله عنه كل سيئة كان زلفها “Kişi Müslüman olur da Müslümanlığını iyi yaparsa Allah onun önceki bütün günahlarını bağışlar.” Bu manayı, yani İslam’a girmeden önce cahiliye dönemindeki kötülüklerin bağışlanmasını, İslam’a girdikten sonra da sorumlu tutulacak üç halin dışındakilerle tahsis eden deliller varit olmuştur... Bunu (Hilafet Devleti’nin Cihazları 189-193) kitabında geçen Hilâfet’in Kurulmasından Önceki Akitler, Muameleler ve Davalar bölümünde açıkladık... Burada şu üç hal hadis-i şeriften istisna edilmiştir:**

1- Yapılmış ve infazı sona ermiş meselenin İslam’a muhalif sürekli bir etkisi bulunması halinde,

2- Meselenin, İslam’a ve Müslümanlara eziyet edenler ile alakalı olması halinde,

3- Meselesinin gasp edilen malın gasp edenin elinde olmasıyla alakalı olması halinde.

- İslâm’a muhalif sürekli bir etkisi bulunan dâvâların yeniden ele alınmasına gelince; Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem, İslami Devlet’te yaşamaya başlamalarından sonra, insanlar üzerinde kalan faizleri kaldırdı ve onlara yalnızca ana paralarını bıraktı. Yani onlar Dâr-ul İslâm’da bulunmalarından sonra, üzerlerinde kaladuran faizi geçersiz hale getirdi. Benzer şekilde Cahiliye kânunlarına göre dörtten fazla evli olanlar, Dâr-ul İslâm’dan sonra yalnızca dördünü tutmaya mecbur edildiler. Nitekim et-Tirmizî, Abdullah ibn-u Ömer’den tahric ettiğine

göre, Ğaylân ibn-u Seleme es-Sekafî Müslüman oldu. Cahiliye’de on hanımı vardı. Onlarda onunla birlikte Müslüman oldular. فَأَمَرَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَتَّخِيزَ أَرْبَعًا مِنْهُنَّ **“Bunun üzerine Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem kendisine onlardan dördünü seçmesini emretti.”** Binaenaleyh İslam’a muhalif sürekli etkisi bulunan akitlerin, Hilafetin kurulmasından sonra süregelen etkileri uygun şekillerde ortadan kaldırılır. Mesela; Müslüman bir kadın, henüz İslam’a girmeyen bir Hristiyan ile evlenmiş ise, Hilafetten sonra bu akit şerî hükümlere göre feshedilir...

- İslam’a ve Müslümanlara eziyet edenler ile alakalı meselelerin yeniden ele alınmasına gelince; bu, Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in Mekke’nin fethinden sonra cahiliyede İslam’a ve Müslümanlara eziyet eden birkaç kişinin öldürülmelerini, hatta Ka’be’nin örtüsüne tutunup kalsalar bile öldürülmelerini emretmiş olmasından dolayıdır. Oysa Ahmed ve et-Taberânî’nin Amru ibn-ul Âss’tan rivayetinde Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in إِنَّ الْإِسْلَامَ يَجِبُ مَا كَانَ قَبْلَهُ **“İslam kendisinden öncekileri kaldırır.”** dediği biliniyordu. Yani her kim İslam’a ve Müslümanlara eziyet ederse, bu hadisten istisna edilirler. Ne var ki Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem onlardan bazılarını da affetti. Mesela, Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in İkrime ibn-u Ebî Cehl’i affetmesi gibi. Bundan ötürü Halife’nin, onlar hakkındaki meseleleri yeniden ele alması da, affetmesi de caizdir. Bu durum, hak sözü söyledikleri için Müslümanlara işkence edenlere veya İslam’a çatanlara da intibak eder. إِنَّ الْإِسْلَامَ يَجِبُ مَا كَانَ قَبْلَهُ **“İslam kendisinden öncekileri kaldırır.”** Hadisi onlara intibak etmez, bilakis bundan istisna edilirler ve Halife’nin uygun gördüğü şekilde haklarındaki davalar harekete geçirilir/ele alınır veya affedilirler.

- (İslam’a girmeden önce) gasp edenin elinde bulunan gasp davalarının yeniden ele alınmasına gelince; Zira Müslim, Vail İbn Hucr’un şöyle dediğini rivayet etmiştir: كُنْتُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَتَاهُ رَجُلَانِ يَخْتَصِمَانِ فِي أَرْضٍ فَقَالَ أَحَدُهُمَا إِنَّ هَذَا انْتَزَى عَلَيَّ أَرْضِي يَا رَسُولَ اللَّهِ فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَهُوَ أَمْرُ الْقَيْسِ بْنِ عَابِسٍ الْكَنْدِيِّ وَحَصْمُهُ رَبِيعَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: بَيِّنْكَ، قَالَ: لَيْسَ لِي بَيِّنَةٌ، قَالَ: بَيِّنْهُ، قَالَ: إِذْ يَذْهَبُ بِهَا، قَالَ: لَيْسَ لَكَ **“Allah’ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in huzurunda idim. Yanına bir arazi hakkında birbirinden davacı olan iki adam geldi. Onlardan biri: Ey Allah’ın Rasulü, bu adam cahiliye döneminde bana ait olan bir arazimi gasp etmişti, dedi. Bu kişi İmriu’l Kays İbn Abis el-Kindi idi. Davacı olduğu kişi de Rabia İbn İbdan’dı. (Sallallahu aleyhi ve Sellem): Beyyinen var mı buyurdu. O: Beyyinem yok dedi. (Allah Rasulü): O halde o yemin edecek buyurdu. (İmriu’l Kays): O zaman arazimi alır gider dedi. Allah’ın Resulü Sallallahu aleyhi ve Sellem: Senin bundan başka bir hakkın yok buyurdu. (Vail) dedi ki: Hasmı yemin etmek üzere kalkınca Allah’ın Rasulü Sallallahu aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: "Her kim haksızca (zalimlik ederek) bir araziye kesip alırsa, Allah’ın huzuruna O kendisine gazap etmiş olduğu halde çıkar."** Arazinin “intezaa- انتزى” edilmesinin anlamı, yani onu baskıyla almak, ele geçirmek, yani gasp ederek almak demektir. Dolayısıyla Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem, cahiliye döneminde olduğunu bilmesine rağmen arazisi gasp edilen adamın davasına bakmıştır... Buna göre her kim bir araziye kesip alırsa, fertlerin mülkü olan bir hayvanı ya da malı gasp ederse veya kamu mülkiyetinden ya da devlet mülkiyetinden olan mallardan bir malı kesip alırsa... bu gasp olur; dolayısıyla bu konudaki dava kabul edilir.

Dördüncüsü: Sonuç olarak bir insan İslam’a girer ve iyi bir Müslüman olursa yukarıda açıklamış olduğumuz üç durumun dışında İslam’dan önceki kötülükleri affedilir.

Bu meselede benim tercihim budur. Bilen ve hüküm verenlerin en hayırlısı Allah’tır.

Kardeşiniz

Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 30 Zilhicce 1444

M. 18/07/2023

Cevaba, Emir’in (Allah onu korusun) web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<https://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/4389/>